

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการสื่อสารในครอบครัวกับการแปลงเพศนี้ ได้ใช้วิธีการศึกษา แบ่งเป็น 3 วิธีคือ

1. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indepth Interview) โดยสัมภาษณ์บุคคล 2 กลุ่มคือ

1.1 ชายรักร่วมเพศที่แปลงเพศที่ไม่มีสาเหตุของการเป็นรักร่วมเพศ จนถึงขั้นแปลงเพศมาจากความผิดปกติของฮอร์โมนเพศ ตั้งแต่เกิดหรือไม่ได้เกิดมา มีสองเพศ โดยจะศึกษาในกลุ่มที่ร่างกายปกติและเกิดการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายจากการใช้ฮอร์โมนเพศหญิงเท่านั้น

1.2 ชายรักร่วมเพศที่ไม่เปิดเผยถึงการเป็นรักร่วมเพศให้บุคคลภายนอก ที่ไม่รู้จักคุ้นเคยทราบ แต่สำหรับคนในครอบครัวหรือเพื่อนที่สนิทสนมดี จะทราบถึงการเป็นรักร่วมเพศของพวกเขา

2. การใช้ข้อมูลจากสื่อสิ่งพิมพ์คือ วารสาร นิตยสาร และจากสื่อโทรทัศน์ ในรายการที่มีการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการแปลงเพศ

3. จากการสังเกตลักษณะภายนอกระหว่างการสัมภาษณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ใช้แนวคำถามแบบ Non-structured interview guidelines สำหรับใช้ในการสัมภาษณ์ โดยมีแนวคำถามกว้าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลทางประชากร

- ภูมิลำเนา, อายุ, ระดับการศึกษา, อาชีพ, รายได้

- การมีคู่ครอง, สถานภาพสมรส, ระยะเวลาในการอยู่ร่วมกับคู่ครอง

- บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยในปัจจุบัน

- ลักษณะครอบครัว

- จำนวนพี่น้องชายหญิง, ลำดับที่ในการเกิด
- ข้อมูลของบิดาและมารดา
- 2. ข้อมูลเฉพาะตัว
 - สภาพจิตใจ
 - สภาพร่างกายในอดีตและในปัจจุบัน
 - พฤติกรรมการแสดงออก
 - พฤติกรรมทางเพศ
- 3. ความสัมพันธ์ในครอบครัว
- 4. รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแนวคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากขอบเขตของการวิจัย ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องการทราบเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้

วิธีบันทึกข้อมูล

มีการบันทึกข้อมูลโดยการ

1. จดบันทึก
2. บันทึกเทป

ในการบันทึกข้อมูลอาจจะใช้ทั้ง 2 วิธีหรืออย่างใดอย่างหนึ่งแล้วแต่ความเหมาะสม ข้อมูลที่ได้จากการบันทึกแต่ละครั้งนั้น จะนำมาเขียนเป็นรายงานส่วนบุคคล เพื่อรวบรวมข้อเท็จจริงต่าง ๆ ไว้อีกและวิเคราะห์หาเหตุผลตามสภาพความเป็นจริง ส่วนข้อมูลที่ได้จากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโทรทัศน์ จะนำมาเขียนเป็นรายงานแยกประเด็นต่าง ๆ ที่ทำการศึกษาไว้ เพื่อวิเคราะห์และเชื่อมโยงไปสู่ข้อสรุปในกลุ่มเป้าหมาย

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่มุ่งศึกษาในการวิจัยครั้งนี้คือ ชายรักร่วมเพศที่แปลงเพศกับชายรักร่วมเพศที่ไม่เปิดเผยถึงการเป็นรักร่วมเพศ ซึ่งในประเทศไทยยังไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน เนื่องจากไม่เคยมีการสำรวจมาก่อน และแหล่งข้อมูลมักจะไม่นิยมนำมาให้ข้อมูล แต่จากการให้สัมภาษณ์ของรองศาสตราจารย์นายแพทย์ปรีชา เดียวตราพันธ์ พบว่าเริ่มมีการผ่าตัดแปลงเพศในไทยมากกว่า 10 ปีแล้ว ในปัจจุบันเฉพาะที่คลินิกของนายแพทย์ปรีชา บางวันสามารถผ่าตัดแปลงเพศได้ถึง 2 คน ซึ่งเป็นทั้งคนไทยและชาวต่างชาติ และจากการสัมภาษณ์นายแพทย์ศิริชัย จินดารักษ์ แพทย์ผู้มีความเชี่ยวชาญทางการแพทย์ผ่าตัดแปลงเพศประจำโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์พบว่า มีผู้ได้รับการผ่าตัดแปลงเพศที่ทางโรงพยาบาลได้ทำการผ่าตัดมาแล้วประมาณ 1000 คน แต่จากการสอบถาม ผู้ที่ได้รับการผ่าตัดแปลงเพศแล้ว ส่วนใหญ่มักจะเดินทางไปทำงานชายบริการยังต่างประเทศกันมาก ประเทศที่มักจะเดินทางไปทำงานกันได้แก่ ประเทศเยอรมันนี สวิสเซอร์แลนด์ ฝรั่งเศส

ในการวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้ เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่ละเอียด เจาะลึก จึงได้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวนน้อย บวกกับเหตุผลที่ว่า การหากกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ค่อนข้างยาก ดังนั้น ผลจากงานวิจัยจึงไม่ใช่ตัวแทนของคนกลุ่มนี้ในประเทศทั้งหมด แต่ผู้วิจัยเชื่อว่าน่าจะเป็นตัวอย่างที่ดีที่จะเข้าใจถึงประเด็นปัญหาต่าง ๆ ของคนกลุ่มนี้ได้

ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น

1. ชายรักร่วมเพศที่แปลงเพศ จำนวน 15 คน
2. ชายรักร่วมเพศที่ไม่เปิดเผยถึงการเป็นรักร่วมเพศให้กับบุคคลภายนอกทราบ จำนวน 15 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่างทำโดยวิธี SNOW BALL ซึ่งจะทำการที่ผู้วิจัยเริ่มต้นหา กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองจากการสอบถามหรือจากการสืบค้นที่อยู่จากสื่อต่าง ๆ เมื่อได้สัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างคนแรกแล้วจึงจะได้ขอความร่วมมือให้กลุ่มตัวอย่างช่วยแนะนำคนรู้จักที่มีลักษณะ

เดียวกัน คือมีลักษณะเป็นกลุ่มตัวอย่างเหมือนกัน จากนั้นผู้วิจัยจึงจะได้ติดตามสัมภาษณ์และขอ
 ให้กลุ่มตัวอย่างช่วยแนะนำคนรู้จักอีกต่อ ๆ ไป จนครบจำนวนที่ต้องการ โดยจะทำการเก็บ
 ข้อมูลของชายรักร่วมเพศที่แปลงเพศในเขตจังหวัดที่พบว่ามีจำนวนชายรักร่วมเพศที่แปลงเพศสูง
 ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ ภูเก็ต ชอนแก่น และเมืองพัทยา ส่วนการเก็บข้อมูลของ
 ชายรักร่วมเพศที่ไม่แสดงออกว่าเป็นรักร่วมเพศ จะทำการเก็บข้อมูลในกรุงเทพมหานครเท่านั้น
 เนื่องจากในจังหวัดอื่นๆ จะทำการหาข้อมูลได้ยาก เพราะคนกลุ่มนี้มักจะไม่แสดงออกและ
 ไม่มีศูนย์กลางที่จะมารวมตัวกัน ส่วนในกรุงเทพมหานครจะมีสถานที่บางแห่งที่คนกลุ่มนี้จะมาพบปะ
 พูดคุยกันซึ่งจะทำให้ผู้วิจัยสามารถเข้าไปขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลได้

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indepth Interview) เป็นการสัมภาษณ์แบบ
 ไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) โดยที่ผู้วิจัยจะมีแนวคำถาม(Guideline)
 ในประเด็นที่ศึกษาเพื่อตอบวัตถุประสงค์ โดยแต่ละรายจะใช้เวลาในการพูดคุยและสัมภาษณ์
 เจาะลึกประมาณรายละ 2 ชั่วโมง

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปและอภิปรายผล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยเริ่มด้วยการจัดระบบข้อมูลของแต่ละกรณีศึกษา
 แบ่งประเภทตามขอบเขตของการศึกษาวิจัย จากนั้นจึงนำข้อมูลของทุกกรณีศึกษามารวมกัน
 ตามประเภท แล้วหาข้อสรุปแยกแยะให้เห็นภาพรวมตลอดจนจุดเด่น จุดด้อย เพื่อใช้อธิบาย
 และตีความตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ รวมทั้งข้อเสนอนะในการนำข้อมูลเบื้องต้นไปใช้
 ประโยชน์ในการเลี้ยงดูบุตรหลานและนำไปเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยที่มีความสัมพันธ์กัน
 ต่อไป